प. पू. सदगुरू श्री सिद्धयोगेश्वर महाराज अमूत महोत्सव

श्री श्रीयुरवे नमः

जागृत-कुंडलिनी शक्तीची काही लक्षणं

- प. पू. श्री वामनरावजी गुळवणी महाराज

ज्यावेळी शरीर कापू ळागेळ, रोमांच येऊ लागतील, इच्छा नसतानाही हास्य वा रडू येऊ लागेल, मुखावाटे विकृत शब्द येऊ लागतील, भय उत्पन्न होईल, त्यावेळी समजावे की कुंडलिनी शक्ती कार्यशाली बनली आहे.

ज्यावेळी आसन स्थिर होईल, उड्डियान, जालंधर, मूलबंध स्वतः होऊ लागतील; जीभ उलटी होऊन ठाळूत जाईल, आतून इतकी स्फूर्ती होईल की स्थिर बसता येणार नाही, हातपाय बलाने खेचू लागतील, त्यावेळी परमशक्ती कुंडलिनी क्रियाशील झाली आहे असे समजावे.

ज्यावेळी मूलाधारातून प्राणकलेचा प्रवाह सहस्त्रारात जात आहे असे दिसून येईल; अंतःकरणात प्रणवजप स्वतःहून होऊ लागेळ, आणि प्राणाच्या वर चढणाऱ्या प्रवाहाबरोबर मनाला नाना प्रकारच्या सुखाचा अनुभव येऊ लागेल, त्यावेळी कुंडलिनी शक्ती क्रियाशील झाली आहे असे समजावे.

ज्यावेळी मनात आवेष येईल व असे वाटेल की शरीरात कोणीतरी प्रवेश केळा आहे, त्या आवेशात नाना प्रकारची आसने बळाने होऊ लागतील व कोणत्याही प्रकारचे कष्ट विफल वाटणार नाहीत, उलट आनंदच वाटू लागेल, त्याचबरोबर विशिष्ट प्रकारचे प्राणायाम होऊ लागतील; त्यावेळी समजावे की ईरवरी शक्ती -कुंडलिनी देवीशक्ती क्रियाशील झाली आहे.

ज्यावेळी शरीराच्या निरनिराळ्या भागात प्राणाची गती समजू लागेल व मन ज्या ज्या ठिकाणी लागेल त्या त्या ठिकाणी प्राणाच्या क्रियेचाही अनुभव येऊ लागेल आणि स्नायू मंडलात विधुतशक्ती प्रमाणे सुखसाध्य क्रियांचा अनुभव येऊ लागेल; त्यावेळी समजावे की कुंडलिनी शक्ती क्रियाशील झाली आहे.

ज्यावेळी अष्टौप्रहर आतून काहीतरी क्रिया चालल्याचा अनुभव येऊ लागेल. कोठेही मन एकाग्र होताच शरीर कापू लागेल, अथवा इच्छा नसताही शरीर हलू लागेल, मलीन शौचकूपासारख्या ठिकाणी बसले असताही मन आनंदमग्न क्रियात्मक राहील, निजतानाही प्राणाचा प्रवाह सहस्त्राराकडे जात असल्याचा भास होईल आणि स्वप्नातही मन क्रियात्मक राहील; तर समजावे की अल्हादिनी कुंडलिनी शक्ती क्रियाशीळ झाली आहे.

ज्यावेळी प्रात:काळी अथवा सायंकाळी इच्छा नसतानाही क्रियेचा वेग वाढू लागेल आणि त्या योगाने शरीर-मन-प्राण-विवश होईल, त्यावेळी समजावे की महादेवी-कुंडलिनी देवी-उत्तम कार्य करू लागली आहे.

ज्यावेळी साधनेला बसले असता मनाचे सर्व संशय नाहीसे होतील, कोणत्याही शात्राचा थोडा अभ्यास करताच त्याचे मर्म, भावार्थ बुद्धीला आकलन होऊ शकेल आणि आत्मनिष्ठा होईल; त्यावेळी समजावे की सिद्धशक्ती कुंडलिनी क्रियाशील झाली आहे.

मूलाधारत कंप होऊ लागणे, शरीर कापू लागणे, कुंभक रोखण्याचा प्रयत्न केला असताही तो न होणे, श्वासप्रश्वास जोराने होणे, इच्छा नसतानाही श्वास-प्रश्वास दीर्घ होऊ लागणे, शरीराचा तोल सांभाळला न जाणे, इत्यादी लक्षणं होऊ लागली म्हणजे समजावे की कुंडलिनी शक्ती जागृत होवून ती कार्य करू लागली आहे. त्यावेळी निर्भय होऊन चुपचाप बसून काय होत आहे ते पहात राहिले पाहिजे.

ज्यावेळी आसन दृढ होईल, दृष्टी भ्रूमध्यात राहून डोळ्याचे तारे फिरू लागतील आणि आपोआप केवल-कुंभक होईल; मन बाह्यज्ञान शून्य, निष्क्रिय होईल; त्यावेळी समजावे की महामाया आद्यशक्ती कुंडलिनी देवी क्रियाशील झाली आहे.

ज्यावेळी डोळे बंद करून आसनावर बसताच संकल्प करण्याबरोबर शरीरात चेष्टा होऊ लागतील. हातपाय फेकले जाऊन बलात्काराने मुखावाटे विकृत शब्द निघू लागतील किंवा कोल्हा, कुत्रा, मांजर, वाघ, सिंह इत्यादी प्राण्यांचे, आवाज जे ऐकावयास कठोर, भयानक व उच्छृंखल असे शब्द मुखावाटे निघू लागतील; त्यावेळी समजावे की रुद्राणी महाशक्ती कुंडलिनीदेवी क्रियाशील झाली आहे.

ज्यावेळी नाना प्रकारचे शब्द होऊ लागतील; मेरुदंडात कंप होऊ लागेल; शरीर शून्य होईल; अथवा शरीर नाहीच असे वाटेल - सर्व शून्य वाटू लागेल; डोळे उघडण्याचा प्रयत्न केला असताही उघडले न जाणे, शरीरात विद्युत-प्रवाहाचा संचार झाल्यासारखे वाटणे, अथवा शरीर खेचल्यासारखे वाढू लागणे अशा प्रकारची लक्षणं होऊ लागल्यास; त्यावेळी महामाया कुंडलिनी शक्ती क्रियाशील झाली आहे समजावे.

ज्यावेळी आसनावर बसताच शरीर ढळू लागेल, आनंदाने गाणे सुरू होईल व त्यातील रागरागिणी अशा प्रकारचे असतील की ऐंकणारे मुग्ध होऊन जातील व त्यातील पद्यरचना स्वतःच रचल्या जातील. हाताने तालबद्ध टाळी वाजत राहील. अनेक प्रकारच्या भाषेतील अर्थज्ञानरहित उच्चारण होऊ लागतील, त्याची भाषा कोणाळा समजली नाही तरी ऐकताना मनाला आनंद उत्पन्न होईल त्यावेळी समजावे की सरस्वतीरूपी कुंडलिनी शक्ती क्रियाशील झाली आहे.

ज्यावेळी आसनावर डोळे बंद करून बसताच स्वप्नातीत अवस्था होईल; देवी-देवतांचे दर्शन होऊ लागेल; दिव्य गंध, रुप, रस, आणि स्पर्श यांचा अनुभव येऊ लागेल आणि देवतांकडून आदेश मिळू लागतील, त्यावेळी समजावे की दैवीशक्ती कुंडलिनी क्रियाशील झाली आहे.

ज्यावेळी साधनेला बसल्याबरोबर मन एकाग्र होऊन देवी-देवतांबरोबर बोळणे होऊ लागेल, त्यांच्याकडून रोगाचे औषध मिळेल. विघ्ननाशार्थ दैवीमंत्र मिळेल, सिद्ध पुरुषांकडून योगाचा अथवा ज्ञानाचा उपदेश मिळेल; त्यावेळी समजावे की सिद्धि प्रदायिनी कुंडलिनीदेवी क्रियाशील झाली आहे.

ज्यावेळी रस्त्याने चाळताना मनात आवेश निर्माण होईल आणि असे वाटू लागेल की तेथून उठून जावे; जमिनीला पाय लागताच पळणे सुरू होईल; शरीर वायूप्रमाणे हलके होऊन उडत आहे असे वाटेल, कितीही चालले तरी थकवा येणार नाही; मन प्रफुल्लित व प्रसन्न राहील. स्वप्नातदेखीळ अप्रसन्नता येणार नाही, इष्ट अथवा अनिष्ट गोष्टींनी मन विचळित होणार नाही आणि साधकाला कोणतेही काम क्लिष्ट वाटणार नाही; त्यावेळी ब्रह्मशक्ती कुंडलिनी क्रियाशील झाली आहे असे समजावे.

ज्यावेळी आसनावर बसून क्रिया करण्याचा संकल्प करताच आपले सूक्ष्म शरीर प्रत्यक्ष भासू लागेल, स्थूल शरीराचे अस्तित्व भासणार नाही, डोळे उघडले असता सर्व शून्य भासेल व वेळेचे भान राहणार नाही; त्यावेळी समजावे की चित्तशक्ती कुंडलिनीशक्ती क्रियाशील झाली आहे.

ज्यावेळी आसनावर बसताच भ्रूमध्यात दृष्टी स्थिर होईल, जिव्हेने खेचरी मुद्रा होईल (जीभ उलट होऊन पडजीभे मागील पोकळीत जाईल), प्राणप्रवाह अगदी बंद होईळ, मन आनंद सागरात मग्न होऊन जाईल, शांभवी मुद्रा सिद्ध होईल, सविकल्पाच्या सुखाचा अनुभव येऊ लागे | त्यावेळी समजावे की योगशक्ती कुंडलिनीदेवी क्रियाशील झाली आहे.

ghagmaharaj.guru